

Jil.

TPG
OPILASKONNA
AJAKIRI

NR. 1

NOVEMBER.

1933.



Üllatus raadioharrastajale !

PARIMAD HOOAJA
RAADIOVASTUVÕTJAD

MAAILMA-SUPER 34

moodne 3-1. Tartu Telefoni Vabriku super ühes lühilainega. Päeval võimaldab vastuvõttu Ameerikast, Indiast, Aafrikast. Selektiivne ja ilusa häälekõlaga. Ühes dünaamilise valjuhääldajaga **kr. 330.—**

„KALEV“ 2-1. Tartu Telefoni Vabriku rahvasuvõtja, mis sobib rikkamasse kui ka vaesemasse perekonda. Nägus, ilusa häälega ja selektiivne. Ühes sisse-ehitatud dünaamilise valjuhääldajaga **kr. 155.—**

ilusa häälega ja selektiivne. Ühes sisse-ehitatud dünaamilise valjuhääldajaga **kr. 155.—**

K/m. Vennad Prüüs
TARTUS, KAUBAHOOV 20/21

Aastakümneid

on õpilased
seisnud meie
püsivate äri-
sõpradena
teadmises, et



ainult täielik

õppetarvete valik
vana Eesti äri
kaudu rahuldab
kõike nõudeid ja
kindlustab eduka
õppimise

**„POSTIMEHE“
RAAMATUKAUPUS**

Tartus, Suurturg 16

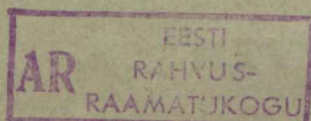
„Livonia“

Karastusjoogid : Mesi-Sekt
Sola-Sekt
Karamel Sidruni-sooda
Limonaad
Mõdu
Seltersivesi

Kohvid :

viljakohv „Tervis“
oakohvi-segu „Ideaal“

Tunnustatud väärtuses !





TARTU POEGLASTEGÜMNAASIUMI ÕPILASKONNA AJAKIRI

TOIMETUS: vastutav-toimetaja — õpet. J. Adamson, päätoim. — Edg. Konsap, tegevtoimetaja — E. Vaaro, toimetuse liikmed: K. Pill, A. Raska, P. Hubel, V. Birk, M. Pöder ja J. Eichelmann.
Keeleline korrektor: õpet. J. Jaanisto.

I. aastakäik.

November 1933.

Nr. 1.

Kaasvõitlejaile!

Ei ole halvemat kui petta ennast ja hakata uskuma seda, mis on tõeliselt olematu. Seepärast, kaasvõitlejad! ärgem teoreetitsegem õilsate ideaalide ja kõrgele ulatuvate aadete vallas, vaid olgem kainelt mõtlejad realistid. Püstitagem enesele ainult niisuguseid tähiseid, milliseid saavutama oleme suutelised. Vähem enesepeetet — enam tegelikke tulemusi, vähem sõnu — enam tööd! — see põhimõte olgu meile suunanäitajaks meie tegevuses.

Kaljo Pill

T.P.G. Õpilaskonna vanem.

Saateks.

Elame 20. sajandil, kus elurütm on omandanud erilisel ägeda tempo. Sellises elutempos oleks patustav noorilgi jääda ainuüksi oma kitsaste eraunistuste juurde. Oleme mingis murrangu-ajajärgus, ja see murranguaeg on näidanud, et võimata on sellest välja pääseda senise elusüsteemiga. Peame otsima uusi, senitundmatuid teid väljapääsuks praegusaja ummikust.

Meie aja noorile on aga ses suhtes antud erilisel raske ülesanne. On vähe sellest, kui hakkame astuma ammukäidud teeradu. Seepärast asugem aegsasti treeningule! Meile on koolis antud võimalus isetegevuseks — et meie kasvataksime endas iseseisvate ja vabade inimeste selgroogu.

Paljudel meist tulevikus tuleb käia iseseisvat rada. Aga ärgu need muutugu kunagi pessimisteks, kuigi nad üksijäänult peaksid kannatama oma tõekspidamiste pärast. Teadke, et ainult nii võime edasi viia elu!

Oleks ju mugav kaalumata omaks võtta kord-leitud sihid ja tõekspidamised, sest uue otsing on raske ja püsivust nõudev. Aga nii tammuksime ühel kohal, ja inimkonda tabaks arengu asemel degeneratsioon.

Evime noorile omast protestivaimu, mis tahaks purustada neid kunstlikult loodud raame, mis püüavad tihti ebaõnnestunult vormida ja ohjendada elu. Vale on, kui seda vaimu, mis ei palu midagi, vaid on valmis

võitluse astuma igal pool, neutraliseeritakse kunstlike abinõudega. Vaid püütagu see iseliiki suur energiahulk rakendada õigesse objekt. Meie ise-tegevuses on antud meile selle vaimu avaldamisõigus. Kasutagem teda sääil siiral ja tõsisel mõttevahetusel kõigi probleemide üle. Ärgu olgu meie ridades noori, kes kaebavad elutühisuse ja igavuse üle! Pole tarvis vis-tisti siinkohal loendleda neid alasid, mis meil ootavad jõuküllaseid ja tar-mukaid töömehi.

Käesolev T.P.G. Õpilaskonna ajakirigi tahaks olla üheks neist objek-
test, kuhu rakendada oma ülejäänud nooruse-energiat.

Jätkuu ainult õpilasil tahet ja püsivust enda igakülgset treeningull

„Iili“ toimetus.

Johannes Adamson 50 aastane.



28. nov. pühitseb Tartu Poeg-
lastegümnaasiumi ajaloo-, koda-
niku- ja majandusteaduse-õpetaja
Joh. Adamson oma 50. a. sünni-
päeva. Ta võib rahuldustundega
tagasi vaadata käidud eluteele, mis
möödus isamaa ja ühiskonna teeni-
mise ja noorsookasvatuse töös.

J. Adamson sündis 28. nov. 1883.
a. Tartumaal, Valguta vallas talu-
rentniku pojana. Keskkooli-hari-

duse sai Tartu Reaalkoolis, kust
siirdus Tartu Ülikooli. Ülikoolis
lõpetas ajaloo-keeleteaduse fakul-
teedi cand. hist. astmega. Lahti-
puhkenud maailmasõda haaras te-
dagi lahingute keerisesse. 1920. a.
alates oli J. A. Tartu Reaalkoolis
õpetajaks. 1. nov. 1928. a. valiti
ta mainitud kooli juhatajaks, milli-
sel kohal ta teotses kuni Tartu Teh-
nikagümnaasiumi ühendamiseni
Reaalkooliga Tartu Poeglastegüm-
naasiumiks 1. aug. 1931. a.

Pääle selle töötab J. A. Tartu
Ülikooli õppejõuna. Üldist tun-
nustamist evib ta ka ajaloo, koda-
niku- ja majandusteaduse õpperaa-
matute autorina.

Tunneme hr. J. Adamsoni lahke
ja tasakaaluka mehena, kes kunagi
pole keelanud oma kaasabi ja nõu-
annet õpilaste üritusile. Hr. Adam-
soni ja õpilaste vastastikune suh-
tumine on alati olnud südamlük ja
hää. Selle põhjuseks pole üksnes
J. A. hää noorte tundmine, vaid see,
et tema ise on jäänud nooreks.

Tartu Poeglastegümnaasiumi õpi-
laspere soovib armastatud õpetajale
ta sünnipäeva puhul õnne ja edu,
ühtlasi avaldades tänu oma sõbrale
arusaamise ja sümpaatia eest, mil-
lega ta õpilaste püüetesse suhtunud.

Rooma gladiaatoritest.

Õieti pole gladiaatorite-mängud Rooma algupära, vaid on pärit Campaniast. Roomas korraldati neid esmakordselt umbes aastal 200 e. Kr. s. Nii jutustavad mõned kroonikad, et tol ajal kellegi rooma üliku D. Junius Pera matustel esinenud kolm paari gladiaatoreid. Siitpääle korraldatakse selletüübiliisi etendusi järjest tihedamini ning järjest tihedamas mastapis. Varem ainult tähtsamate riigitegelaste matusepidustuste kavas ettenähtutena, muutuvad nad hiljem loomulikuks kaasnähtuseks kõigi pidulike sündmuste puhul. Vabariigi lõpupäevil tarvitavad demagoogid gladiaatorite-mänge abinõuna rahva poolehoidu võitmiseks ning säärasel mõõdul, et senat on sunnitud eraisiku poolt korraldatavatel pidumängudel esinevate gladiaatorite maksimumset arvu piirama 320 paariga. Hiljem, keisriteajal, ületatakse see piir kaugelt. Üksnes pidumängudel, mis Trajanus aastal 107 p. Kr. s. Dacia vallutamise puhul korraldas ja mis vältasid neli kuud, olevat võidelnud 10.000 meest. Ühes võitlejate arvuga kasvasid ka korraldusekulud, ning sedamööda, kuidas kasvas Rooma riik, kasvas ka eten-dusel esinevate erirahvuste arv. Vabariigi-ajal nähti Rooma areenil päämiselt rahvusi ligemast ümbruskonnast, kuna Aureliani triumfikäigule (274. a. p. Kr. s.) järgnevatel pidumängudel oli gladiaatorite hulgas sõjakäigult kaasatoodud goote, alaane, sarmaate, franke, vandaale j. t.

Gladiaatorite massi moodustasidki sõjavangid, süüdimõistetud kurjategijad, orjad ja lõpuks vabatahtlikud. Peab tähendama, et kohtuotsus, mis mõistis seaduserikkuja gladiaatoriks, kaugeltki ei

tähendanud surmaotsust, vaid võrdus oma raskuselt umbes kaevandustesse sunnitööle mõistmisega. Nimelt vabastati kurjategijad, kes kolme aasta kestel esinenud areenil ja eluga pääsenud, osaliselt ja viie aasta järele täieliselt karistusest. Juhtus aga tihti, et paljud süütud kodanikud kuidagiviisi valitseja viha alla langedes gladiaatoriteks mõisteti. Eriti sageli juhtus seda Claudiuse ja Caligula valitsemisajagadel. Need valitsejad, tundes sadistlikku lõbu võitlusemängudest, astusid üle seaduslikkudest karistusnormidest kohtumõistmisel, et seekaudu suurendada võitlejate arvu areenil. Sellest annab tunnistust Tacituse teade, mis räägib, et Claudiuse poolt aastal 52 (p. Kr. s) korraldatud merelahingus Fucineri järvel olnud mõlemal vastaspoolel kokku laevad mehitatud 19000 relvastatud madrusega, kes kõik kuulunud süüdimõistetud kurjategijate hulka. Pääle sõjavangide ning kurjategijate oli tunduv protsent gladiaatoritest orjad, kes oma pere-meeste poolt müüdi gladiaatoreid ettevalmistavatele koolidele ehk üksikutele pidumänge korraldavatele eraisikutele. Müük sündis harilikult avalikul enampakkumisel. Säärased müügid esinesid niivõrt sagedasti, et Rooma juristide üheks probleemiks 2. saj. oli, kas pidada müügi- või rendilepinguks lepingut, mille järele makstakse omanikule, kui ta ori esinemisel vigastamata jääb, 20 kuldtükki, siis aga, kui see surma saab, 1000 kuldtükki. Alles keiser Hadrian keelab orjademüügi põhjusetult gladiaatoriteks, samuti kui naistemüümise kupeldajatele.

Gladiaatorite ettevalmistamine sündis vastavates koolides. Sääraste koolide olemasolust annab



Kalevipoja jälgedel...

meile tunnistust Plinius vanem. Ta mainib, et Caligula gladiaatorite-koolis traakialasel Studiosusel parem käsi tublisti pikem olevat kui vasak ja et säälsamas koolis 40 mehe hulgas leiduvat ainult kaks säärast, kes mõõgaga silmade eest möödatõmbamisel ei pilgutavat silmi. Hilisemast ajast on säilinud rohkem teateid gladiaatoritekoolidest, mille põhjal võib luua kaunis tänse ettekujutuse sellelaadsete koolide sisustusest ja korrast. Kool asus harilikult kasarmutaolises ruumikas majas, milles aset leidsid elu- ja magamisruumid, köök ja vangla. Kord oli gladiaatoritekoolides äärmiselt vali. Vähemalegi eksitusele järgnes raske karistus, milleks oli harilikult piitsutamine, tulise rauaga põletamine või ahelatesse needimine. Kasvandikke koheldi üldse nagu vange, välja arvatud hoolitsemine nende kehalise häaolu eest, et arendada tugevajõulisi võitlejaid. Seks otstarbeks olid toidud ette kir-

jutatud arstide poolt. Päätoiduks oli odrapuder. Kehalises kasvatuses pandi erilist rõhku masseerimisele, mille eest hoolitsesid vastavad orjad. Koolide pääsiht oli harjutada õpilasi ümberkäimises relvadega. Iga eri-relvaliigi käsitamist õpetas vastav õpetaja. Uustulnukad harjutasid õlgedest või puust kujude kallal vehklemist puumöökadega, aegamööda minnes üle raske- mate relvade tarvitamisele. Eriti tähtsaks peeti pahema käe arendamist. Kui kasvandikke oli treenitud küllaldaselt, pidid nad esinema avalikkudel võitlusemängudel. Võitlusemängudest teatati rahvale nii, et lasti maalida müüridele ja majanurkadele vastavad teated, kus oli märgitud võitluste aeg ja osavõtjate arv. Pompeijs väljakaevatud majade seintel esinevad tihti säärsed teadaanded, ja mõnikord leidub neil huvitavaid kõrvalmärkmeid, nagu „kui ilm lubab“ või jälle „ilma edasilükkamiseta“.

Päev enne ülesastumist korraldati esinejatele rikkalik söömaaeg (cena liberius), kus uudishimulikudel oli võimaldatud päältvaatamine.

Võitlusemängud algasid võitlejate paraadmarsiga areenile. Sueton teatab, et seejuures tervitatud keisrit: „Ave Caesar, morituri de salutant.“ Seejärele leidis aset eelvõitlus nüride relvadega, ning varsti anti sarvepuhumisega märku tõsise võitluse algamiseks. Sedamööda kuidas korraldus, liginesid võitlejad üksteisele kas jõukudes või üksikult ja algas kibe käsikahm, mis kestis tavaliselt seni, kuni üks vastaspooltest langes. Erirahvused võitlesid endale iseloomuliste relvadega, nii tarvitasid samniidid kaitseks suurt neljakandilist kilpi, traakialased väikest ümmargust kilpi, britlased esinesid sõjavankritel jne.



V. Birk.

Varanduste jäälil.

Veristest vaatepiltidest nüristunud pööbli erutamiseks ja poolehoiu võitmiseks ei jätkunud üksi sellest, ja nii korraldati gladiaatorite-mänge öösel tõrvikute valgusel ja sunniti isegi naisi osa võtma võitlusist.

Kui üksikvõitluses üks vastastest haavata sai, siis võis ta armu paluda, seeläbi et ta kilbi kõrvale pani ja ühe pahema käe sõrmedest üles tõstis. Ta vastane võis talle siis elu kinkida, muidugi kui publik sellega nõus oli. Harilikult ei näidanud päältvaatajaskond halastust sellele, kes surma kartis ja armu palus. Mõnikord teatati juba ette, et ühelegi võitlejale armu ei anta, ja sellisel juhtumil sunniti haavatuid piitsahoopide ning tulise raua abil võitlema lõpuni. Alles Augustuse poolt keelati säärased etendused, kuid kõrgeltki igakord ei peetud kinni sellest määrusest.

Kui rahvas ei sallinud gladiaatori juures argust, hirmu oma elu eest ning ei omanud kaastundmust haavatute vastu, siis seda suuremad auavaldused langesid osaks tubli-

dele võitlejatele. Samuti kui Hispaanias ükski poliitikamees, kirjanik ega kunstnik ei oma massides säärast populaarsust nagu mõni kuulus härjavõitleja, niisamasugusel määral oli kuulus vanas Roomas gladiaator, kes paljudel võitlustel võitjaks tulla suutis. Talle langesid osaks auavalduste kõrval rohked kingitused, ning laulikud ülistasid teda, rääkimata edust Rooma naiste juures. Üksikud suutsid pääseda keisri juures kõrgetele kohtadele. Nii on teada, et Caligula ihukaitseväge ülem oli oma ihujõu poolest kuulus traakialane Sabinus, ning keiser Macrinuse kohta liikusid koguni kuulujutud, et ta olevat olnud endine gladiaator. Sellega ongi seletatav, et kuigi gladiaatorite-koolides raske elu tõttu esines palju enesetapmisi, siiski oli gladiaatorite seas väga palju neid, kes oma kutset ei tahtnud vahetada mingisuguse teisega ja, nagu Epictet tõendab, koguni vihastusid, kui neil ei lastud esineda.

M. Pöder.

Laik päikesepaistet.

Kui Ervin kesknädalaselt tantsutunnilt koju jõudis, vajas ta väsinuna diivanile.

Tuba oli vaikne. Rohelise sir-miga lamp seisis kesk lauda, tema kõrval roheline tindipotialus sullepää ja pliitsitiga. Roheline kartong kattis lauda. Punasel tapeedil jooksid rohelised jooned piki ülalt alla. Väike töölaud oli surut ainukese, kuid suure akna alla. Laua juures kaks rohelise polstriga pehmet tooli.

Roheline valgus paitas pehmet raamaturiulit, diivanit ja kaht tooli. Rõivakapp ukse kõrval jäi müstilis- lisse poolvarju.

See oli Ervini maitsele vastav korter. Paljude otsimiste tulemusena oli Ervin leidnud selle. Pidi küll omast taskurahast kuuüürile lisa andma — aga ta oli rahuldet, sest siin võis enda-ette eksitamatult töötada, ja pääasi: siin võis kirjutada...

Ervin oli maapoiss. Suurtest metsadest palistet oli ta sünnikoht maal — Metsakeske talu.

Ju siis, kui ta küündis vaatama madala akna alumisest ruudust, nägi ta mändide võitlust tuulega, kuulis metsa pingutet kohinat. Tihti uinuski aknalauale, nägi müstilist und emalt kuulnud muinasjuttude

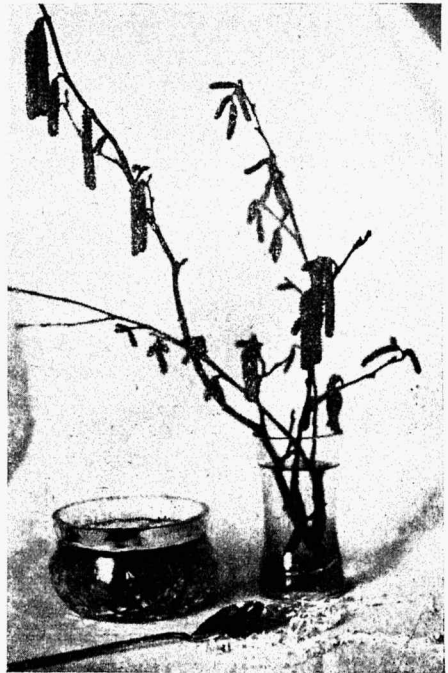
teemal, saatemuusikaks metsa motoonne müha.

Veel selgesti Ervin mäletas neid noorusaja helgeid ja palavaid suvepäälõunaid kivise aida taga kõrgkaldalise jõe veeres.

See oli väike, kuid tormakas jõgi. Kesksuvel kuivas keskmiseks ojaks, kuid kevadeti oli võimas kandma suuri palgiparvigi. Siin lillekirjudel jõekallastel trükiti ta hingeraamatusse esimesed leheküljed.

Hiljem, kui tema hoolde usaldeti kuueliikmeline seakari, muutusid mängurajad ja tekkisid uued huvialadki. Aga ikka jäi loodus ta mänguseltsiliseks. Loodus oli vorminud Ervinist oma lapse, mõtiskleja, rahuliku ja kinnise. Ja lapsed, kes puistavad üksinduses laiali oma lapsehelgust ja mänguelevust, harjuvad elu vaatlema, unustavad aga elu enda. Nii oli Ervinistki saanud unistaja, eluvaatleja, mõtiskleja — ja ta oli võimetu orienteeruma elu keerukais labürindes. Ei suutnud teda tänapäeva inimeseks muuta järgnev kooliaegki. Koolis märgati tal andi humanitaaraineis. Aga suurema osa tööajast ta pühendas kirjanduselugemisele ja neile ainetele, mida polnud klassi õppekavas.

17-aastasena pidi Ervin maakeskikooli sulgemise järele siirduma linna edasi õppima. Siin algas uus ajajärk ta elus. Nüüd alles ta nägi, milline kohutav maskiball on tõeline elu. Ärkas temaski see protestivaim, mis on omane 17- — 18-aastasile, siis kui maailmavaade ja teadmised alles poolikud. Linnas ta oli sunnit igal sammul kokku puutuma inimestega. Varsti leidis kooliski mõttekaaslasi, aga sõbruks ei saanud talle neist keegi. Tütarlapsi oli ta näinud ainult tänavail, kui need talle hommikuti kooliteel vastu tulid, silmis uudis-



E. Vaaro.

Vaikelu.

himutsev ja hindav pilk igale poisile.

Septembris algas tantsukursus koolis.

Pika kaalutlemise järele Ervin otsustas sellest osa võtta, „minna elule lähemale“, nagu ta kellelegi naljatoonil tähendas. Päälegi oli tantsukursus keelatud paljudele neile, kelle edasijõudmine õppetöis jättis soovida. Pidi sääl ju siis olema midagi erakorralist, kui keelati. Ja uut, erakorralist Ervin armastas.

Väsinuna Ervin mõnules diivanil. Akna taga kohistas tuul koltund kastaneis. Läänest rullus pilvi. Linna tuled paistsid kui sootulukesed hallil foonil.

Ervin võttis diivani otsalt punase paelaga gitarri ja hakkas näppima üksikuid helisid.

Taas märkamatult vajus mõtiskellu. Mõtted käisid väsinult ja roidunult, libisesid kooli ja õppetööle,

kuni lõpuks peatusid tantsukursusel, kust ta äsja tulnud.

Must muigevari lõi Ervini suurnurgisse. Meelestus episood tantsutunnist.

Gar-De.
(Järgneb.)

* * *

Vihkan kultuuri,
teadus mulle on vastik.

Milleks deduktsioon, induktsioon, kausaliteet
ja tundmatute tõdede igavene otsing?!

Kuidas see kõik roostendab hinge,

surmab ürgseid tunge,
hävitab vaimu värskust!

Oo, kui saaksin olla nagu esiisa metsas,
oo, kui minu kire jaoks oleks ta tugev keha,
oo, kui võiksin tantsida samuti kui tema!

Tants, tants, tants!

Kiire tants, metsik tants, kirglik tants!

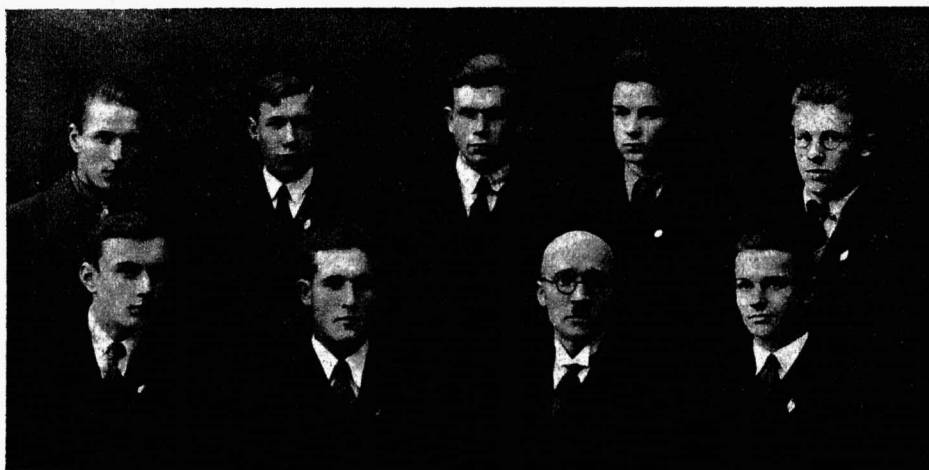
Quick-step, paso-doble, valss!

Mu habras partner, keda hindan teisist enam!

Tantsime, veel pöörasemalt — hõljume...

Põlvili langeme pilguks kord vajudes,
juuste välkudes valguses tõuseme...

J.



„Illi“ toimetetus.

Istuvad: tegevtoimetaja — E. Vaaro, päätoim. — E. Konsap, vastutav-toim. — J. Adamson, toim. liige — K. Pill. Seisavad toim. liikmed: V. Birk, A. Raska, P. Hubel, J. Eichelmann ja M. Põder.

Kinos.

Rahvast-täidetud kinosaaelis istus Olon.

Tore oli film. Täna oli säääl midagi paeluvat, nooruslikku ja jõulist — säääl oli hingestatud armastust ja lõunamaist temperamenti. Säääl oli metsi kui muinasjutus, kuupaistel virvendavaid järvi, õitekirkjusid maastikke kui paradiisis. — Aga oli ka mässavat ja tormitsevat merd, tormiseid ja sajuseid ilmu.

Nende üksikute elementide taga-põhjal toimus unustamatult ilus sündmus. Olon tundis enda rahvast-kiilutud saalist kantuna ilusasse sündmustikku. Unustas ümbruse, inimesed, enesegi — elas vaid pildis kui unistusis. Nägi, kuis filmis õnn mängis üksiku inimlapsega.

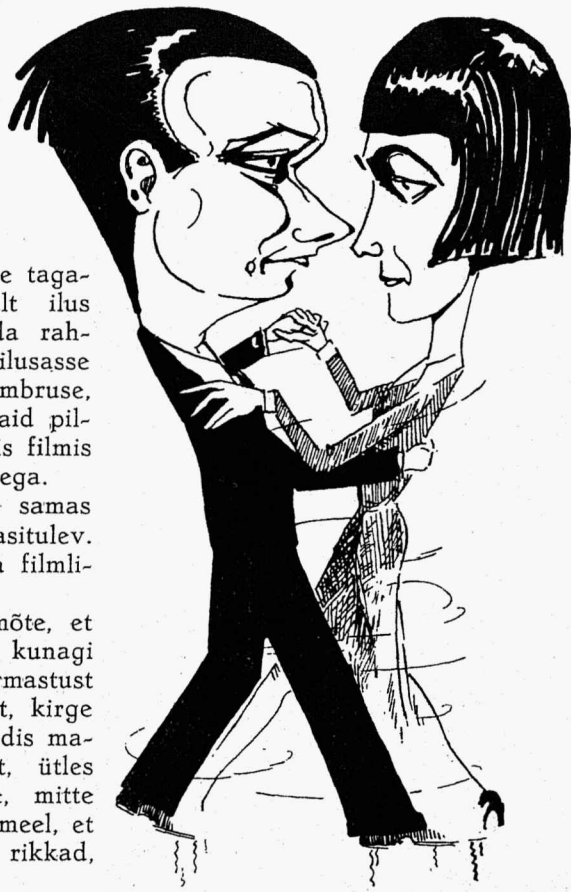
Õnn oli kord naeratlev, samas põgenev — siis jälle tagasitulev. Ainult sündmus arenes liiga filmlikult kiiresti.

Korraks tekkis Olonile mõte, et see kõik on näitlemine — kunagi pole õnne nii täielikku, armastust nii puhast ja ennastsalgavat, kirge nii metsikut. — Aga ta püüdis maha suruda seda mõttesädet, ütles endale, et kõik on reaalne, mitte illusioon. Tal oli nagu häämeel, et siiski mõnedki võivad olla rikkad, ilusad ja kuulsad.

Filmis nägi Olon oma lemmikut Martha Eggerthit, keda ta nimetas intiimselt ainult Martaks. Olon vaatles päämiselt ainult neid filme, kus mängis Marta. Ta teadis küll, et ta elus kunagi ei kohta teda mitte väga ilusat, kuid siiski omapäraselt armast tütarlast. Olonile ei meeldinud teised filmidiivad. Nende nukunägudes ta leidis midagi, mis näitas, et need eraelus pool-jumalannad ei suuda ka filmis

kaotada oma nägudelt seda uhkust ja enda ilu teadmist.

Martat Olon nägi ainult filmilinal, toredate poiste sülelulusis. Õp-



T. T. G. ja T. P. G. õpilaskondade vaheline kontaktiloomine.

pis teda säääl tundmaga — armununa ja õnnelikuna. Leidis, et Martal on tema jaoks erilist sex-appeali, mis teistel puudus.

Vahëajal, kui süttisid kinosaaali laes valged klaaskuplid, sai mahti väike kadeduseuss närimiseks Oloni südames.



V. Birk.

Majak.

— Miks võisid need poisid sääl linal suudelda ja emmata Martat? Miks pidi neil olema seda õnne ja eesõigust?! —

Ja jälle selgus Olonile, kui tähtis inimesele on ta välimus. Ta tuli ot-susele, et välimus peab olema esi-meseks eelduseks, et keegi oleks õnnelik teisega. Ehkki välimuse hiilgava koore all tihti varitseb hin-getus, on ta siiski jõud, mis tõmbab kaasinimeste tähelepanu ja huvi endale.

Olon teadis, et sündmus ekraanil oli ainult näitlemine. Ja see tead-mine aitas tal pehmendada armu-kadedust nende meeste vastu, kel oli õnn olla Martaga.

Kui jälle kustusid tuled saali laes ja linale tekkis ilusaid sündmusi ja stseene, Olon unustas enda mõ-tiskelu. Nende noorte inimeste õnne-tundmus tekitas temaski sisemisi tundekeeli. Oli ju Olongi aastais, kus usutakse, loodetakse, armaste-takse, — ehitatakse õhulosse ja saa-dakse targemaks ning kogenumaks nende purunemisel. Ärkas siis te-maski soov leida tütarlast, kellele ta võiks olla hää ja kes võiks olla sellest õnnelik. Aga, et Olon pol-nud leidnud niisugust tütarlast, siis kujutlus ta tema enesele, — ja ku-juteldu ei petnud teda kunagi.

Vastavaim ta unistus-kujutusile tollest tütarlapsel oli Martha Eg-gerth. Eriliselt Olonile meeldis ta häälevärv. Kõigist kunstest enam teda võlusid muusika ja laul. Ja nüüdki, kui pääses lahti võimas laul, millele lisandusid usutavad

stseenid, Olon kaotas lokalisatsi-ooni...

Hinge kinni pidades nautis Olon. Taas lõppes laul. Õrn, tasane, kuid kõrge hää! kadus kui kaugenedes lõpmatusse. Vägevad tumedad bassid, mida seni kui vangis oli hoi-tud, pääsid jälle valla ja löid kui suured lained lahmatades kadunud meloodia üle kokku. Siis algasid klarnetid, viiulid ja flöödid sama viisi uuesti; bassid võtsid jälle au-pakliku distantsi ja järgisid kartli-kult hiilides esimeste väänlevaid akorde.

Film katkes. Muusika ei pannud seda täheleegi, vaid liugles plastili-selt edasi, kuni kellegi kuri käsi ta metsikult poolelt akordilt käristas. Olonisse oli asunud mingi nime-tu tunne, mis oli segatud äärmise optimismiga ja vallalipüüdva juu-beldusega. Lihastes oli imelikku erkust ja kergust. Olon vaatas rõõmsalt üle rahvamere. Leidis inimestemereski mõne „tundekaas-lase“ õhetavate palettega ja sädele-vate silmiga, kelle film oli suutnud mõjuda. Nende ilmeist peegeldus kui nägematuud värskendavaid kiiri.

Olon vaatas kõrvalistujat. See oli suur, keskealine mees, hall kaa-bu tõmmatud sügavale silmile. Ta ilmes oli midagi ükskõikset ja puist. Vahtis liikumatult enda ette, just-kui oleks ta midagi mõtelnud. Vähe-aja pärast otsis põuetaskust kortsu-tetud „Postimehe“ ja sirvis seda.

Raputada oleks Olon tahtnud teda. Talle oli võõrastav, et ini-mene võib kivikülmaks jääda suur-te ja ehtsate tunnete man. —g—

Pildike noorpõlvest.

Nüüd, sel uuel ajal tuleb mu kuirde mõni noor sõber ja küsib: kuidas elasite vanaaegseis koolides? — Noh sellest olen ma niikuinii

enam-vähem juttu teinud, kuid eks ma siiski või vastata ka sellele vii-masele küsijale, kes samuti tuli mi-nu juurde keskkoolist ja oli väga



Esperanto tšempion.

uudishimulik — mida mina omal ajal tegin keskkoolis? Kõige pahem nähtus praegusel kooliajal on see, et see koolimine on väga vara. Ma ei kiida vene kooli ega laida eesti

kooli, kuid laste hommikune uni on nende tervis. Muidugi oli vanasti kasarmu-süsteem. Ei olnud kaugetki seda sõbralikku vahekorda õpetajate ja õpilaste vahel, mis on praegu maksev.

Südame rõõmuga möödun praeguse aja koolist, näen, et kõik on oma, kuulen, et ses majas kõlab eesti laul, ja millist rõõmu minul kui vanamehel muud enam vaja on? Mõtelge ainult, mu noored sõbrad, millise rõõmu on mulle andnud Jumal — et meil on oma riik! Mina omalt poolt soovin talle igavest iga, olgu ta kelle käes kunagi on, kuid ta olgu Eesti meeste käes ning jäägu need alati eestlasiks. Meie kaugetki ei taha end pidada šovinistideks, meie tahame kõiki muulasigi häätahtlikult keskustada — olgunad niisama häätahtlikud Eesti riigile. Koguni püüame olla paremad nende muulaste vastu, kui nemad kord olid meile. Olgem suuremused: need vähemusrahvad, kes meil on Eestis, ka ei lama roosidel; sel puhul, kui nemad jäävad riigitruuks, jääme meigi neile häiks sõbruks.

Mida soovida Eesti noorsoole? Sõbralikku käitumist isekeskis, ei mingit asjatut tülinorimist. Tahaksin veel öelda: kus viiga näed laita, seal tule ja sõbralikult aita!

O. L u t s.

Kui mina tantsisin ...

— Ka mina tahan keegi olla! — ütlesin endale püksiviike pressides.

Olen kuulnud, kõrvalt muidugi, et plikad ei pidavat mitte millekski niisuguseid poisse, kes ei tantsi. Need olevat jõhkamid, tohood, mühakad — ühesõnaga: poisid, kes tõeliselt ei vääri seda nime. Aga mina tahan poiss olla ja päälegi

veel eelistatud poiss! Sellepärast siis tulise triikrauaga ähingi pükste kallal. Täna ju kokkutantsutund!

Kõva veerand tundi enne algust olin kohal.

— Jää veel hiljaks kah, siis läheks naeruks lahti. Aga naerda ma ennast mingi hinna eest ei lase! — otsustasin.

Koolimajja jõudnult leidsin koridorist juba trobikonna poisse siiberdamast. Ehkki mitu harjutustundi (ja koolis muidugi ka) oli neid samme jalaluudesse hõõrutud, tuletati neid siin siiski vahvasti meelde. Viskasin palitu ült, ja kui olin kõigil kätt pigistanud, hakkasin ka pihta, sest ega see hää üle jookse. Aga varsti tuli üks poiss trepist kolleda kiirusega üles, haarates ikka kaks-kolm astet korraga.

— Plikad tulevad! —

Nagu välk löi see teade poistesse. Haarati ruttu lipsisõlme, nagu kartes, et see ära joosnud endale määratud kohalt. Ja pääle selle tõmmati „maru rahulik“ ja ükskõikne nägu ette, nagu öelda tahtes: — Mind juba see asi ei häiril!

Plikad tulid trobikonnas ja suure klöbinaga treppi mööda nagu Amaleki sõjavägi, must-siniste mütside nokad sihitud ülespoole.

Ma ei tea, millega seda seletada, aga süda mul hakkas koledasti peksma. Usun, et taskuraamatki, mis südame pääl lasus, vist värises tsipa. Ja kõige lollim, et ma ei saanud selle vältimiseks midagi teha. Käänasin selja neile plikadele ja pää ning silmad mustale tahvlile, nagu oleksin näinud säääl midagi õige põnevat. Muidugi säääl polnud midagi näha pääle kahe rebitud ja rulliläinud äärtega lehe, mille sisu ma juba ammu teadsin — aga... noh, tuli niisugune mõte pääle, et ma õige näitan neile, et ma ei pea neist midagi. Aga kui olin nii viisi tüki aega vaadelnud neid kahte mainitud lehte, tegin südame kõvaks ja ütlesin endale järgmise „kihvti“ lause:

— Ära ole poja!

Ja pöörasin — klöps! ümber. Aga kui ma selle vahva pöörangu olin teinud, oli see nii kehv saanud, et



... ja hakkas tantsu eest numbreid panema.

mu ettelöödud rind pörkas kellegi preili vastu.

— Palun vabandust kokkupörke puhul, ega's ma's täie aruga... — heitsin talle selle eest seljatagant järele. Aga tema oli juba hää tüki maad kaugel ega kuulnud — või kuulis? — ma ei tea. Igatahes arvan, et ta oleks pidanud vastama: — Ah, sest pole midagi! — ja siis oleks asi jälle korras olnud. Aga et ta niisuguseid sõnu ei öelnud, siis lugesin sellest endale narri nalja, mida enam korduda ei tohi.

Läksin minagi saali, kus poisid ja plikad istusid visavii, muidugi niiviisi, et nende vahet oli terve saali laius. Siin teiste poiste seas oli olemine nagu julgem.

— Võtame nüüd tango. Kavalerid, paluge daamid! — seda hüüdis pisike brünett tantsuõpetaja. Aga kavalericid ei liigastanudki — nagu ei oleks kuulnudki.



Mu laske valla . . .
Mu teed ei ole need!

Viimaks ajasid kaks kõrvuistuvat tuntud „elumeest“ endid püsti ja väärikalt rinda ette lüües sammusid tähtsalt üle saali. Et juba kord olin nõuks võtnud igal pool kaasa lüüa, siis jooksin vahvalt poistega kaasa üle saali.

Parajasti kui olin kummardamas ühe valgepäise plika ees, sain väikese müksu paremalt. Ega ma sellepärast küll maha kukkunud, nagu vast arvate, vaid asi muutus ainult nii palju, et too mu viimisteldud kummardus sai ühele teisele plikale. Kummardasin oma blondiinile uuesti, sest mees (nagu näiteks mina) peab oma määratud sihist alati kin-

ni, olgu see ka nii tühipaljas asi nagu tantsupartneri valimine. — Karaktrit peab kasvatama! — meenusid direktori kunagikuuldud sõnad. Aga plika vaatas mulle imestunult otsa. — Viimati ei tule! — sähvus ajju mõte. — Palun! — ütlesin, häälgivist värises pisut, ja tegin veel ühe kummarduse. See kummardus sai küll harkis-jalu, kuid mõjus siiski niipalju, et plika suvatses püsti tõusta. Vaatas kõrvale. Vaatasin minagi. Ja näe, seesama plika, kellele ma kõige esiti kõrvvalt mõjustatult kummarduse olin teinud, tõusis ka püsti ja vaatas mulle vihaselt-küsisivalt otsa. (Olukord ehk situatsioon oli nii kehv, et kao kas või maa alla.) Asi lahenes siiski päris kenasti. Keegi kallid kaasvõitleja sooritas tolle vihaselt-põrnitseva meedeli ees kummarduse ja viis ta kesksaali.

Aganüüd algas ka tants ise. Enne näidati veel, kuis kavalere peab daami kinni võtma, et ta hästi käes püsiks. Tegime siis meiegi blondiiniga vastastikku proovi. Lõin rinna ette ja haarasin tal vahvalt ümbert kinni. Ja kas teate, missuguse imeliku tunde lõi see kinnivõtmine minusse? Kohe ei saa rääkida. — Jaa, mine sa tänaval võta tal niiviisi ümbert kinni, vaata — kläuhh! — saad vastu kõrvu, aga siin su autoriteet aina tõuseb, kui seda hästi oskad teha — arutlesin endamisi.

Algasime käiksammu. Alguses loeti kõva häälega, ikka: üks-kaks, üks-kaks — ja varsti hakkas ka klaver mängima. Kui juba tüki aega seda käiksammu olime hõõrunud, lõi armuline tantsuproua ühe heleda plaksu, ja sama plaksu päale katkes ka klaverimäng kui lõigatult. Ütles:

— Võtame nüüd esimese sammu!

Vaatasin oma blondiinile vahvasti silma, nagu öeldes: — Võtame siis!

Ja võtsimegi. Lugesin ka ise takti kaasa, ainult õige tasa-tasa, huultega ainult — sest kes siis kõvasti tohib. Aga ühte ütlen siinsamas südame päält ära: kahekesi on palju kehvem tantsida kui üksi. Sest kui sa üksi samme teed, siis pole sind keegi segamas, aga kahekesi pead ka teist kui puuhobust kaasa vedama. Jumal teab, kust see tuli, et tihti kippus mul tasakaal kaduma. Oli küll kokku räägitud, et nüüd teeme seda sammu — aga ikka vist ei olnud midagi korras, sest kuis muidu ma tihti oma jala all tundsin tema väikest jalga. Seepärast püüdsin temast nii kaugemale hoida kui võimalik ja jalaga astuda võimalikult kergelt. Nähtavasti temagi kingad kartsid mu viksitud suuri saapaid, sest miks nad muidu nii väga põgenesid. Muusikataktist meile ei jätkunud, pidin seda ise lugema. Vahel läks niisuguseks siblimiseks lahti, et kas või naera. Aga ei ma naernud sugugi. Asi oli ju päris tõsine. Isegi nii tõsine, et käed hakkasid värisema ja läksid higiseks. Uuesti julgustasin ennast: — Ära ole poja! — Aga seegi ei aidanud. Isegi plika hakkas minuga kaasa värisema.

Alles selle tantsu lõppenult ma sain aru, mis tähendab tants, ja nüüd võin teistelegi defineerida (muidugi neile, kes ei tantsi): tants pole nali, sest vaadake — tantsul läheb selg ja ühtlasi ka see, mis seljas juhtub olema, märjaks kui vesi. Ja veel: isegi kartmatuim mees võib saada sääli imeliku värina endasse. See värin pole küll kartus, ta on vist tingitud püüdest hästi tantsida — aga kes seda vahet selgeks teeb.

Järgmised sammud jätsin vahele.

Istusin ja vaatlesin, kuis teised värisedes hädas olid. Ei noh, kõrvalt on päris täitsa vaadata, isegi naersin. Sest kuis saad naeru hoida, kui näed, kuis mõni murrab kui karu omale rinnani ulatuvat daami ja teine jälle taltsutab partnerit, kes kehamõõtudelt temast igati üle.

Teise tantsu alguseks tuli meelde kellegi eluvenna tubli õpetus, mis käis järgmiselt: „Ära tantsutunnis vahi ega nosuta, sest ainult vahtimisega jäävad tantsud õppimata.—

Läksin siis uuesti tulle, s. t. tolle eluvenna õpetust realiseerima. Mõtlesin, et saagu mis saab, aga niiviisi küll ei maksa oma isa kallist raha raisata. Tantsides tulin selgusele, et mina vist ikka oma tantsuga ei suuda plika silmis „kellekski“ saada, ja seepärast otsustasin ajada tarka juttu, niisugust, et plika kohe mäletaks, et vaat' kus tol poisil oli alles sisu ja tarkust. Et ma matemaatikat kõige paremini tunnen, siis tahtsin seda ka oma kõne teemaks kasutada. Aga millega alata, et jutt siirduks matemaatikale? Hakka nüüd teiselt nõudma, et kas teil on matemaatika kodused ülesanded tehtud — hm! — mine tea, vast arvab siis, et olen igavene poja, kes muud ei mõtlegi kui koolitööd.

Pööritasin silmi ja vaatasin ringi, et kas ei ole mõnda asja või ainet, kuhu rakendada oma matemaatikajuttu, sest lähemast ümbrusest näited on ju sobivamad. Aga ei näinud midagi päälle keerlevate paaride, seinääres istujate ehk „dekoratsioonide“, rootsi-redelite ja klaveri. Vaatasin lakke, mis meil pallidega kirjuks on määritud, ja püüdsin meelde tuletada, missugune neist laigest on minu hirmsa ihujõu tunnuseks. Selle vaatamisega aga läks tants hoopis meelest. Astusin oma plikale õige rängalt „silmale“.

— Vaadake, meie õpetaja! — hüüdsin, sest tõepoolest niisugune härra ilmus saali lävele. Kuid plika ei osanud mitte õiges suunas vaadata, vahtis muudkui seina ääres istuvaid poisse. Osutasin siis parema käe pöidlaga üle õla ja seletasin, et ta on niisugune ja niisugune. Nüüd sai temagi aru.

— Ta on teil vist väga suure valetsiga: miks need poisid muidu nii saalist kaovad? — andis mu neiu mulle huvitava seletuse ühest tema kohe silmapaistvast omadusest. Vaatasin minagi ja nägin, et tõepoolest poisid püüdsid tema palge eest igati ära hiilida. Need poisid, kes kuidagi koridori olid pääsenud, tegid hirmsat vehkat treppidest alla. Tema aga võttis oma kardetava numbriraamatu välja hakkas... tantsu eest numbraid panema.

— See peabki nii olema — seletasin tähtsalt — sest kes ei mõista koolitööd, see ei pea mitte ka tantsima. Tantsigu enne integraalide ja logaritmidega! — See viimane paatosega öeldud lause oli küll tolle mehe oma, kes sääl ukse juures seisis ja aegajalt oma taskuraamatusse mõne nime kirjutas.

Et mul midagi selle mehe ees karta polnud, siis tüürisin vahvalt tema nina ette ja tegin sääl ühe jalgadesõtkumisega sammu. Aga säälsamas löi keegi plaksu ja ütles, et tulevat väike vaheaeg.

Läksin koridori. Minnes tundsin, et särk oli seljas kinni kui pigi. Isegi mu valgete triipudega uus punane lips oli märg.

Varsti algas uus tants ja mäng. New-blues öeldi olevat. Et ma ka inglise keeles kaunis „kull“ olen, siis tuli minu tõlkimise järgi välja — „uus kurvameelsus“ (mitte „uus pluu“ nagu mõned tõlgivad!). — Jälle algamas üks uus kurva-

meelne jalgadesõtkumine! — õhkasin tantsima minnes.

Ja algaski. — Aga mis sest enam rääkida!

Kui ka see uus kurvameelne tants lõppes, öeldi, et tänaseks aitavat. Nüüd siis pidi ka see paras aeg olema, kus küsitakse oma partnerilt luba kojusaatmiseks. Kaalusin ruttu igasuguseid viisipäraseid väljendusvõimalusi, et leida neist seda parimat, mida öeldakse mehise ning maheda häälega.

Aga vana häda, et kui ruttu midagi vaja on, siis ei saada seda. Plika läks mul juurest ära minema... Viimases hingehädas jooksin talle järele ja hüüdsin ärritatult:

— Mma... ma saadan Teid koju! —

Natuke kõvasti oli see vist öeldud, sest teised plikad turtatsasid naerma. — Ei! —... Ta sindri-nahk ei vaadanud mulle otsagi. Raputas ainult oma musta lokilist pääd ja läks püstipäi edasi, jättes mind abituna ja lööduna järele vahtima.

Kui jõudsin koju, oli esimene asi pesuvahetamine. Särgist pigistasin paar liitrit vett välja... Õppimise jätsin kus seda ja teist. Ei jõudnud ju enam. Saapaid jalast tõmmates märkasin, et üle pahema saapanina läks jutt, nähtavasti terava kontsanaelaga tõmmatut. Aga ei olnud aega sedagi haletseda — muudkui voodisse. Õppida lubasin hommikul. — Ei mäleta, millal uinusin, kuid varsti nägin, et terve kari suuri punaseid säärega venesaapaid sibilis läbisegi...

Siis tantsin jälle.

Kuskil hakkas trumm pörisema. Tants muutus üha ägedamaks, ägedamaks... See oli meil nagu neegrite nõiatants. Suures tantsukeerises astuti mu suurele varbale. Karjatasin ja ärkasin. Jälle oli keha üleni märg. Värdi.

Tartu Poeglastegümnaasium

pühitseb 22. nov. oma 53. (2). aastapäeva. Aastapäeva aktus korraldatakse k. 10 e. l. kooli ruumes. Kooli aastapidu algab 25. novembril k. 6 p. l. Peokavas on ette nähtud:

I.

1. a) Eesti pidulik marss *Ed. Tamm.*
b) Avamäng „Kalev ja Linda“ *Ed. Tamm.*
T. P. G. puhkpillide-ork. õpet. A. Nieländer'i juhat.
2. „Laul targast Olegist“, A. Puškini ballaad . . . *Rimski-Korsakov.*
Koorile, solistidele ja sümfoonia-orkestrile.

II.

3. a) Sõnadeta laul *Mendelsohn.*
b) Militaarne marss *Schubert.*
Õpilased: A. Parvei (viilul), J. Sastok (tšello) ja J. Juštšuk (klaver).
4. Soololaule.
Vil. Therese Krigul (sopraan).
5. Viilulisoolo.
Õpilane A. Parvei.
6. Massdeklamatsioon: „Äike“ *G. Suits.*
Juhatab hr. K. Ader.

III. T a n t s.

Äärmärkmeid klassidevahelisele võistlusele.

Võistluste tehniline läbiviimine, juhitud õpilasilt, oli üldjoonis rahuldav, vahest rohkemgi kui rahuldav. Püüti juhtida võistlusi nii, nagu seda tehakse ikka suurtel võistlustel. Isegi sest Tartu suurvõistluste traditsioonist, et stardipüstol peab olema niisugune, mis lahti läheb ainult siis, kui seda tarvis ei ole, peeti kaljukindlalt kinni. Kohunikuna tegutsenud mõned „buršvilistlased“ olid eriti agarad määrustetundjatena. Nende erialaks oli võitjate-meisterdamine kaotajaist eriviisil tõlgitsetud määruste abil. Et oli tegemist tõsise võistlu-

sega, näitas ka see, et võistlejad suhtusid üksteisele nii, nagu seda seltside-vahelisel võistlusil ikka ja alati võib näha. Arvestati nimelt ainult oma klassi võistlejaid ja nähti suuri väärtusi ainult omis võistlejais, kuna vastaseid — võõra klassi poisse — püüti igati maha teha ja tunti suurt rõõmu vastase igast ebaõnnestumisest. Nimetamata ei saa jätta ka seda tõsiasja, et esimesel võistluspäeval ei olnud ainustki õpetajat spordiväljal. Teisel päeval jälgisid võistlusi õpetajad: inspektor hra K. Maasik, pr. H. Ottas ja pr. E. Jaska-Tooms.



Kaks lahutamatu sõpra.

Et arvulised teated võistlejate tagajärgede kohta ei ole kuigi huvitavad, siis lubatagu illustreerida neid arvulisi väljendusi mõnede sõnaliste märkmetega silmapaistvamaist võistlejaist. Hinnates võistlusel esinenud õpilas-sportlasi nende tehniliste võimiste järele ja võttes aluseks stiilide valdavuse enam-vähem kõigil võistluskavas olnud aladel, tuleb mainida esmalt Atu't ja Kalju't, kes neil võistlusil esinenud spordipoistest olid tehniliste võimete poolest paremaid. Atu on odaheites Eesti paremaid tehnikamehi ja omab kindlmaid väljavaa-

teid Sule järeltulijaks saada. Kalju on tehniliselt hää tõkkejooksus ja hüpetes, millised alad näivadki kujunevat ta erialaks. Heidetes annab tal tunda jõunappus. Edasi oli silmapaistvam jõud teivashüppe uue rekordi looja, kelle kohta võib ütelda, et ta hüpetes palju rohkem suudaks saavutada, kui ta harjutaks kiirjooksu. Jooksumeister Ninaviktor suutis end läbi lüüa tänu oma loomupärasele jooksuannile. Ta jooksu stiil on väliselt üsna kena, kuid täpsamal analüüsimisel ilmnevad mõningad vead, mis paremate jooksu aegade saavutamiseks tulevad kindlasti kõrvaldada. Mitmekülgse ja tehniliselt hää sportlasena väärib märkimist ka Edgar. Kahju ainult, et ta armastab rohkem võistlust kui treeningut. Munsen — elukutseline pallimängija — võiks tehnilisel täiendamisel oma heidete tagajärgi tunduvalt tõsta. Sõrmevedamisemeister Leo ja mootorpaatide-kapten Verner olid ka spordiväljale eksinud — ja üllatasid, sest näitasid, et Rüütliis kõnniteid ja saapataldu kulutades võib saavutada samasuguseid tagajärgi kui spordiväljal naelkingadega süsirada lõhkudes. Pikemate maade jooksumeister Laala ei pidanud suuremat lugu naelkingadest, vaid saatis palja jalu kilomeetreid minevikku. Märja spordi eriteadlane Siki esines aga tavalises tänavülikonnas, eraldades ainult äärmise tarviduse korral kuube. Pärast võistlusi kirus küll, et lakk-kingad olevat hirmsasti kannatanud, kuid lohutus kohe, kui talle selgeks tehti, et säärast eneseohverdamist vajab klass punktide hankimisel.

Noorist B kl. võistlejaist olid silmapaistvamad Juur ja Kiiman. Tehniliselt oli Kiiman Juurest parem. Ka väikesekasvuline Ärman esines tehniliselt hästi. Ma.

T. P. G. klassivaheliste kergejõustiku-võistluste tagajärjed.

A kl. 100 m jooks: 1. A. Raska 12,4 sek., 2. L. Ranna 13,2 sek., 3. E. Hansi 13,4 sek.; 400 m jooks: 1. A. Raska 56,3 sek., 2. V. Reeder 59,4 sek., 3. E. Hansi 59,7 sek.; 1500 m jooks: 1. L. Käost 4,52,4 sek., 2. V. Reeder 4,57,1 sek., 3. Saarik; 110 m tõkkejooks: 1. K. Pill 17,3 sek., 2. E. Hansi 20,2 sek., 3. A. Raska 20,2 sek.; Kõrgushüpe: 1. H. Otti 1,60 m, 2. A. Raska 1,55 m, 3. K. Pill 1,55 m, 4. A. Mägi 1,55 m, 5. E. Hansi 1,55 m, 6. R. Ubakivi, F. Issak, R. Bruus 1,50 m; Teivashüpe: 1. H. Otti 3,15 m, 2. K. Pill 2,80 m, 3. Saarik 2,70 m; Kaugushüpe: 1. A. Raska 6,45 m, 2. K. Pill 6,35 m, 3. H. Otti 5,68 m; Kuulitõuge: 1. A. Amon 13,31 m, 2. A. Mägi 12,95 m, 3. E. Sieling 12,93 m; Kettaheide: 1. A. Mägi 40,17 m, 2. A. Amon 39,13 m, 3. E. Sieling 37,93 m; Odaheide: 1. A. Mägi 55,37 m, 2. F. Issak 47,41 m, 3. L. Ranna 45,63 m; 4 × 100 m teatejooks: 1. Vr kl. 50,3 sek. (Kooseis: Pill, Bruus, Ranna, Raska), 2. IVr kl. 50,9 sek.; 800 + 400 + 200 + 100 m teatejooks: 1. Vr kl. 3.56,0 (koosesis: Pöder, Raska, Ranna, Pill), 2. IVr kl. 3.57,2 sek.

B kl. 60 m jooks: 1. V. Juur 8,2 sek., 2. J. Saarik 8,3 sek., 3. Kivivare; Kaugushüpe: 1. V. Juur 5,13 m, 2. G. Kiiman 5,08 m, 3. Uustal 5,05 m; Kõrgushüpe: 1. Sisask 1,40 m, 2. Saarik 1,40 m, 3. V. Juur 1,40 m; Kuulitõuge: 1. G. Kiiman 13,11 m, 2. V. Juur 12,88 m, 3. Kivivare 11,73 m. 4 × 60 m teatejooks: 1. Iir kl. 35,7 sek., 2. IIIr kl. 40,4 sek.

Klassidest tuli üldvõitjaks Vr kl. 119,5 punktiga. 2. IVr kl. 83 p., 3. IIIr kl. 34,5 p., 4. IVt kl. 29 p.

Individaalselt omandasid punkte A kl.: A. Raska 27 p., A. Mägi 26 p., K. Pill 24 p., H. Otti 23 p. B kl.: V. Juur 21 p., G. Kiiman 17 p.

T. K. S. E. käsipallivõistluste tulemusi.

8. okt. peetud sõprusvõistlusil olid tagajärjed: Võrkpallis poistele Treffneri gümn. ja Poeglastegümn. vahel võitis esimene 2:1. Võrkpallis tütarlastele T. T. G. ja E. N. K. S. T. G. vahel võitis E. N. K. S. T. G. 2:0. Korvpall Poeglastegümn. ja Öhtugümn. vahel lõppis Öhtugümn. võiduga 24:18.

14. okt. alati tsükli-mängudega, Võrkpallis poistele Saks gümn. ja Kommerts-gümn. vahel saavutas Kommertsgümn. võidu 2:1. Saksa gümn. ja Kommertsgümn. tütarlaste võrkpallimäng andis võidu Saksa

gümn. 2:0. Korvpallimängu Poeglastegümn. ja Treffneri gümn. vahel võitis Poeglastegümn. 23:13.

15. okt. võistlusõhtul olid tulemused: Võrkpallis Poeglastegümn. ja Öhtugümn. vahel, võitis Poeglastegümn. 2:0 (15:11; 15:3). Võrkpallis tütarlapsile E. N. K. S. T. G. ja Öhtugümn. vahel võitis E. N. K. S. T. G. 2:0. Korvpall Pedagoogiumi ja Saksa gümn. vahel lõppes Pedagoogiumi võiduga.

Poeglastegümn. selleaastases käsipallimeeskonnas mängivad kaasa: A. Amon, A. Mägi, R. Eber, F. Issak, K. Teder, R. Ubakivi, E. Zion, L. Vaher, T. Parts, R. Lipp.

T. P. G. kergejõustiku-rekordid.

T. P. G. Spordiringi juhatuse poolt on kinnitatud T. P. G. kergejõustiku-rekordeiks järgmised saavutised: A kl.: 100 m jooks: O. Suik 11,6 sek., 200 m jooks: O. Suik 25,3 sek., 400 m jooks: J. Munda 55,0 sek., 1500 m jooks: L. Enno 4.31,3 sek., 110 m tõkkejooks: K. Pill 16,9 sek.; kaugushüpe: K. Pill 6,52 m; kõrgushüpe: J. Munda 1,68 m; teivashüpe: H. Otti 3,15 m; kolmikhüpe: H. Otti 13,01 m; kuulitõuge: A. Illi 15,61 m; kettaheide: V. Raudsepp 42,70 m; odaheide: A. Mägi 59,67 m.

B kl. 60 m jooks: K. Pill 7,6 sek.; 60 m tõkkejooks: E. Hansi 10,4 sek.; kaugushüpe: K. Pill 5,80 m; kõrgushüpe: K. Pill 1,55 m; kuulitõuge: K. Pill 12,38 m; 1000 m jooks: L. Enno 2.56,9 s-ks.

Maleturniir T. P. G. meistri nimele.

Turniirist T. P. G. meistri nimele võtis osa 12 mängijat. Neist loobus kohe alguses P. Alver. Ligikaudu pooled partiid otsustati loobumisvõitudega. See nähtus tuli eriti ilmsiks nooremate mängijate juures ja annab tunnistust nõrgast võitlusinnust ja kartusest kaotuste ees. Turniiril valitsev konkurents oli loid, mis seletatav sellega, et turniirist ei võtnud osa mõned tugevamad mängijad. Mängitud partiide kvaliteet oli üldiselt väga madal. Tehti raskeid vigu, ja sellega on seletatav vähene viikide arv (0!).

Lõpptulemuses kujunes paremusjärjestu järgmiseks: 1.—3. L. Palmas Vr, E. Kurik IIIr, G. Kiiman IIIr a 9 punkti; 4. H. Kord IIIr 7 p.; 5. F. Mendik IVr 6 p., teistel vähem.

Üksikute mängijate juures peatudes peab eriti märkima G. Kiimani tagajärge. Kuigi ta esikoha jagamisele pääses õnnega (partii Palmase vastu), siiski ei saa tunnustamata jätta tema kiiret arengut.

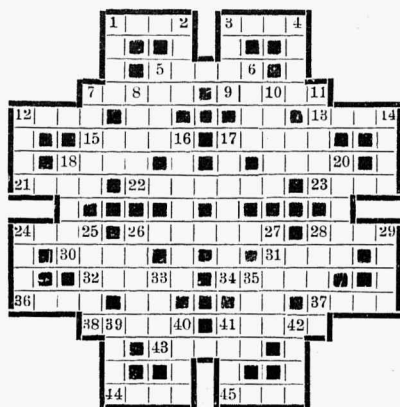
Teine esikoha jagaja, E. Kurik, oli mitmes partiis kaotuses seisus, kuid tänu oma vastaste oskamatusel suutis siiski võita. Temal on üldse võime kõiki endast nõrgemaid vastaseid võita, kuna ta mänguviis on väga järjekindel. Kohtudes aga turniiripartiides tugevamate vastastega ei suuda ta iseenast ületada ja jääb siis harilikult kaotajaks (partii Palmasega), Selles on süüdi tema algeline mängukäsitlus ja omapärane mõõdupuu nõrkade ja tugevate käikude hindamisel. Kui kaks eelpoolnimetatut võivad oma tagajärjega rahul olla, siis ei võiks seda kolmas esikoha jagaja L. Palmas mitte. Partiiis Kiimani vastu ta andus oma harilikku korrektse mänguviisi asemel eksperimentidele ja paremas olukorras (enamettur — hää seis) tegi kahtlase kombinatsiooni, mis vastase hää mängu tõttu lõpuks tõigi kaotuse. Iqatahes oleks võinud oodata Palmaselt paremat tagajärge. Teistest mängijatest tuleks nimetada Kordi, kes võib tulevikus areneda tõsiseks vastaseks praeguste meistritele, kui ta suudaks atendada oma mängu stabiilsemaks. Temal on iqatahes huvi asja vastu, ja see on esimeseks eelduseks areneda tugevaks mängijaks. Ülejäänutest väärivad tähelepanu mõningad, kes avaldasid haruldast julgust kombinatsioonides, ohverdades lippe ja vankreid. Kahjuks aga olid vastased enamasti säärased, kes seesugust ohvrimeelt ei osanud hinnata, külmavereliselt annetused vastu võtsid ning siis oma materjalse ülekaalu kiiresti võiduks realiseerisid. M. P.

Ringide juhatajad.

Fotoring — E. Vaaro Vr, Humanitaaring H. Okas Vr, Karskuring — J. Jaagund Vr, Kujutava kunsti ring — L. Hindoala III, Loodusteaduste ring — A. Raska Vr, Malering — L. Palmas Vr, Tehniline ring — H. Lepik Vt, Spordiring — K. Pill Vr.

Õpilaskonna juhatus: K. Pill Vr — õpilaskonna vanem, H. Otti IVt — õpilaskonna vanema abi, A. Uudelberg Vt — kassur, E. Vaaro Vr — kirjur, A. Raska Vr — kirjuri abi.

Ristsõna mõistatus.



Põikread: 1. Nõu, riist. 3. Koht. 5. Aja-lehe-müügikoht. 7. Anum. 9. Juudipärane naisenimi. 12. Püügiriist. 13. Ühendus. 15. Rannik Põhja-Eestis. 17. Kassipoeg. 18. Tütarlapse-nimi. 19. Tartu parimaid korvpallimängijaid. 21. Unioon. 22. Põhjustab õpilaste nõrka edasijõudmist. 23. Sama, mis 18. 24. Püssi puitosa. 26. Läbirääkimine. 28. Elektrivoolu võimsusühik. 30. Romaani „Andekas parasiit“ autor. 31. Kuningriigi elanik. 32. Veeseiduk — osatavas käändes. 34. Pärnu jõe ümbrus on... 36. Sihvakas. 37. Tütarlaps. 38. Rumal. 41. Lahkuma — inglise keeles. 43. Ei tunne asja. 44. Päälinn Euroopas. 45. Juhani Aho teos.

Püstread: 1. Ülikooli aktusesaal. 2. Teravili. 3. Isikutunnistus. 4. Nimi Tootsi lugudest. 5. Kreekakeelse tähe nimetus. 6. Karastav jook. 7. Suurus. 8. Mäestik Euroopas. 10. Naisenimi. 11. Hoonete või õuede rühm. 12. Õppeasutus. 14. Tulemägi Euroopas. 16. Mõiste kosmograafiast. 17. Lööming. 18. Elektrilampidefirma. 20. Usk. 24. Narva linnapäa. 25. Linn La Manche'i ääres. 26. Prantsuse asumaa Aasias. 27. Järv Soomes. 28. Armetu, varanduseta. 29. Mesilaste elamu. 33. Liikuv, lõbus. 35. Seis, asend. 39. Suvised „Emajõe maratoni“ ujumise võitja. 40. Puuvilla-niit. 41. „Vanemuise“ laulja. 42. Tagavara.

Väljaandja: Tartu Poeglastegümnaasium.

K. Mattieseni trükikoda o.-ü., Tartu, 1933.

T. Nõmmits'a

Härrade- ja daamide-
juuksetööstusateljee

Cabinet de Beauté.

Kestvad

auru- ja elektrilokid

Tartus, Rüütli tän. 12.

Telefon 4-95 ja 1-19.

ÕPILASED!

Ostke oma valmisriided ainult

*Eesti valmisriiete-
ja tellimisärist*

Tartus, Aleksandri tän. 1.

August Valdson

R. ORAV

Tartu, Riia tän. 43.

Telef. 6-93.

Pagari- & kondiitriäri

Äris

alati saa-
daval maits-
vad saiad, küp-
sised ja fordid.

Tellimised täidetakse
kiirelt ja korralikult.

Õpperaamatuid

uusi ja tarvitatuid kõige
soodsamini ostate ainult

F. Vanatalu ärist

Tartus, Promenaadi 5.

Telef. 3-97.

Foto

J. Eckbaum, Tartu

Aleksandri 19. Telefon 9-77.

Soodsaim pildistuskoht õppuritele.

Moodne päeva- ja elektriv.-ateljee.

Portreed, grupid, suurendused.

Amatööridele ilmutamine,

kopeerimine, suurendamine.

Kõrgeläike-pildid.

Nõuanded maksuta.

Sügishooajaks

Eesti töö.

suurepäraseid uuemoelisi
daamide käekotte, rahatas-
kuid, portfelle, kohvreid,
koolikotte ja kunsttöid
nahalõikes ja -voolis suures
valikus võistlemata oda-
vate hindadega soovitab

O. ZIMMERMANN

TARTUS, SUURTURG 4.



Vanim ja soliidseim firma „Ideal“
Suurturg 1, Lodja t. 11.

Puhastame igas. kleite, ülikondi jne.
kui ka triik- ja lihtpesu äärmiselt
odavalt. Töö hääduus tuntud kõigile.

Kullasepa- ja märkide-tööstus

Rudolf Tornius

TARTUS, SUURTURG NR. 9.

Kõige odavam ostukoht on

Konst. Jaik'i

kirjutusmaterjali-, paberi-,
papi-, tapeti- ja raamatu-
kaupluses

TARTUS, SUURTURG 11

Müük suurel ja väikesel arvul.

T. P. G. ÕPILASED!

*Tarvitage ainult kodumaa kaupu ja ostke ainult neist
äridest, kes kuulutavad meie ajakirjas.*

Hind 25 senti.